

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Valtion riskienhallintakehikko ja innovatiiviset hankinnat

Esko Mustonen

2.2.2012

Erään julkisen organisaation hankintastrategiasta

- Hankintayksikön kannalta julkisiin hankintoihin liittyvistä riskeistä voidaan mainita: ainakin **hankintaosaamiseen** ja tiedon kulkuun liittyvät riskit, **toimivaltaan ja vastuisiin** liittyvät riskit, **päätöksenteon ja valmistelun puolueettomuuteen** liittyvät riskit sekä toimitusten asianmukaiseen **tarkastukseen ja valvontaan liittyvät riskit**. Hankintojen osalta riskin realisoituminen tarkoittaa lähes poikkeuksetta taloudellisia menetyksiä.
- Julkisten hankintojen tekeminen on poikkeuksellisen vahvasti lakisidonnaista ja ehdottomien säännösten alaista toimintaa. Laillisten menettelyjen turvaamiseksi hankintaa toteuttavien virkamiesten on oltava tarkasti selvillä julkista hankintaa koskevista säännöksistä, mikä edellyttää panostusta hankintojen asianmukaiseen organisointiin, koulutukseen ja vastuutukseen.

Havainnotoja (?)

- Kokemattomat hankintayksiköt tekevät kokeneempia hankintayksiköitä enemmän virheitä.
- Pienet yksiköt tekevät enemmän virheitä kuin isot.
- Kun valintaperusteena hinnan lisäksi laadullisia kriteereitä hankintayksikön tekemän virheen todennäköisyys kasvaa.
- Kannuste tehdä myös turha hakemus vaikei hankintayksikkö olisikaan menetellyt virheellisesti.

Valtion viraston, laitoksen sekä rahaston sisäinen valvonta ja riskienhallinta

- **Suositus peruslähestymistavasta**

(http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/03_muut_asiakirjat/20051223Valtio/name.jsp)

- Perustuu COSO-ERM viitekehykseen, jota sopeutettu valtionhallinnon toimintatapaan
- Kuvaa riskienhallinnan yleisiä periaatteita

Riskien hallinta ja sisäinen valvonta

- COSO ERM –malli (2004)

⇒ Tavoitteet

⇒ strateginen

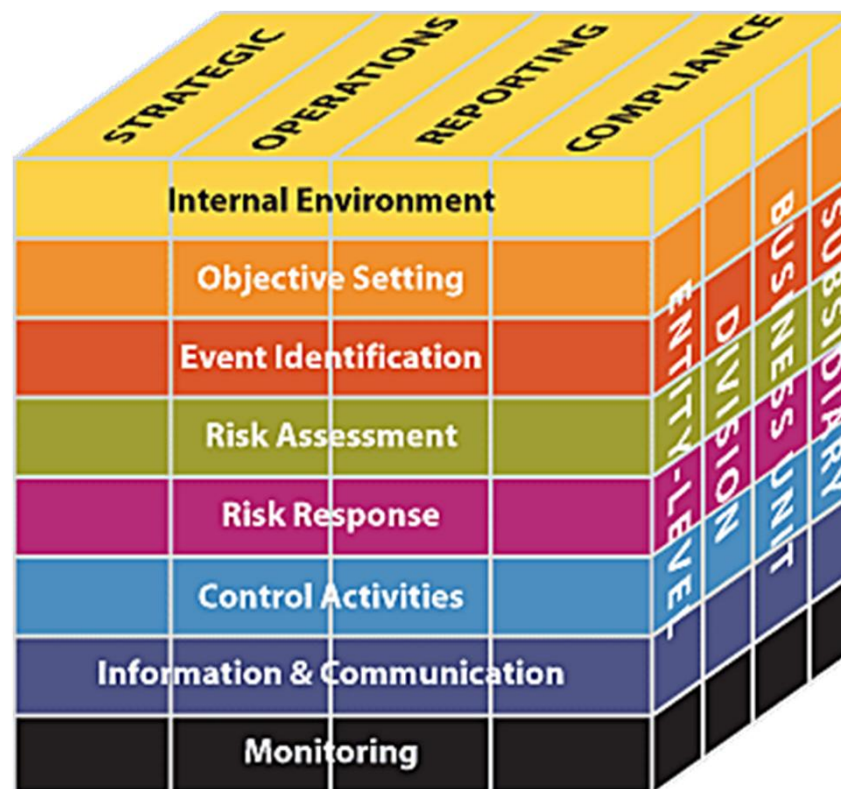
⇒ operatiivinen

⇒ raportointi

⇒ compliance

= > Organisaatiotasot

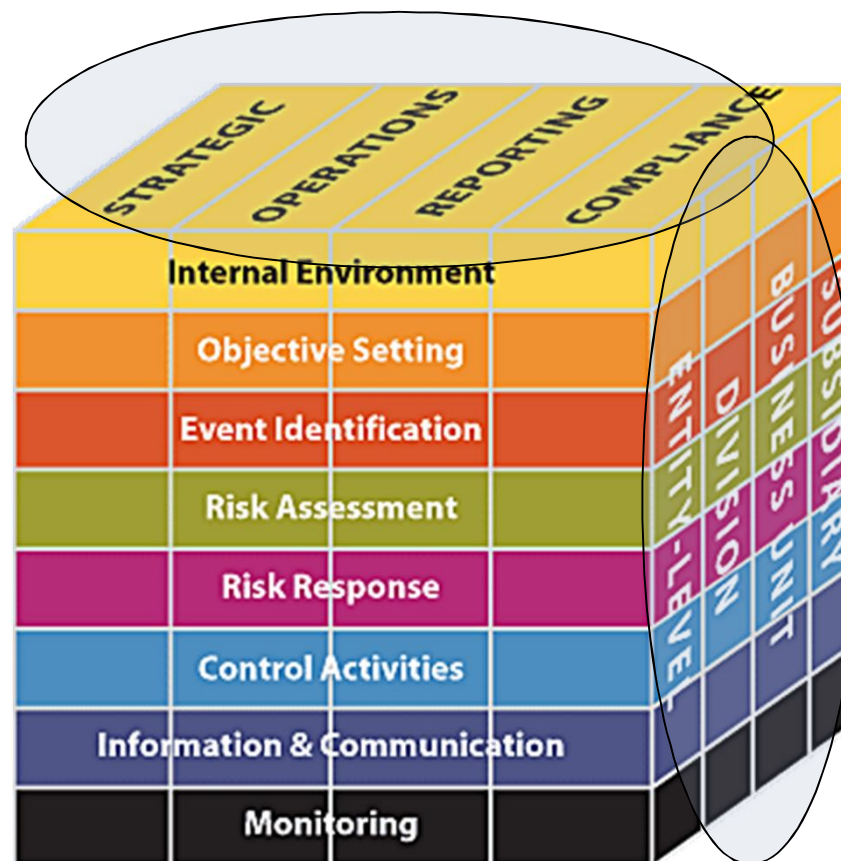
= > Riskienhallinnan komponentit

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

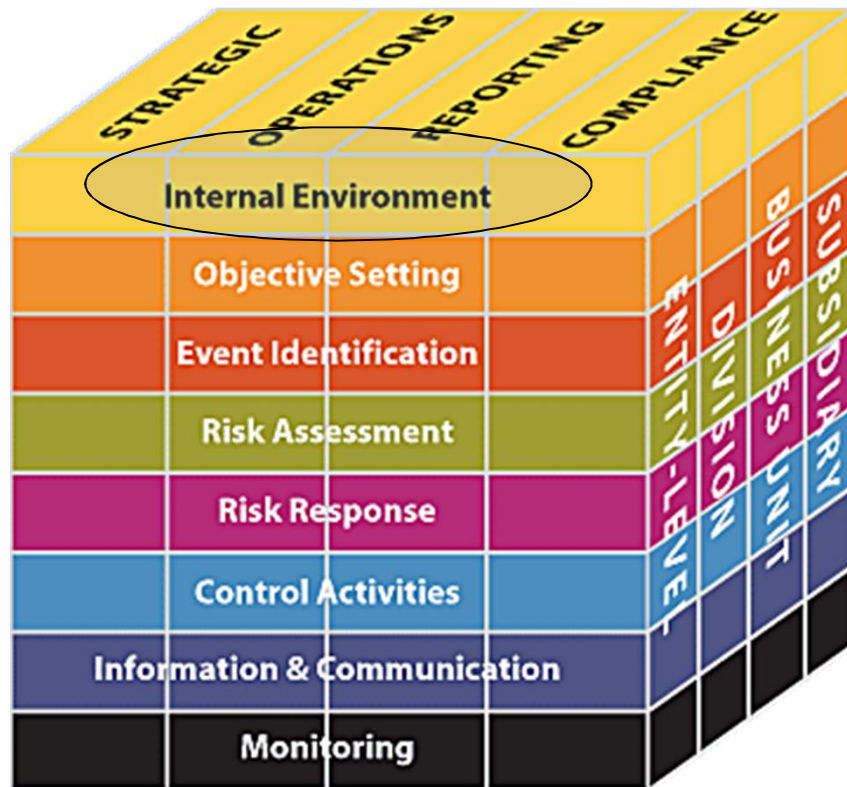

- Ohjaa arvioimaan riskejä yhtiötasolta prosessitasolle
- Yksittäisten riskien suhde muihin
- Kokonaisvaltainen portfolio –ajattelu eri tyyppisistä ja –tasoisista riskeistä

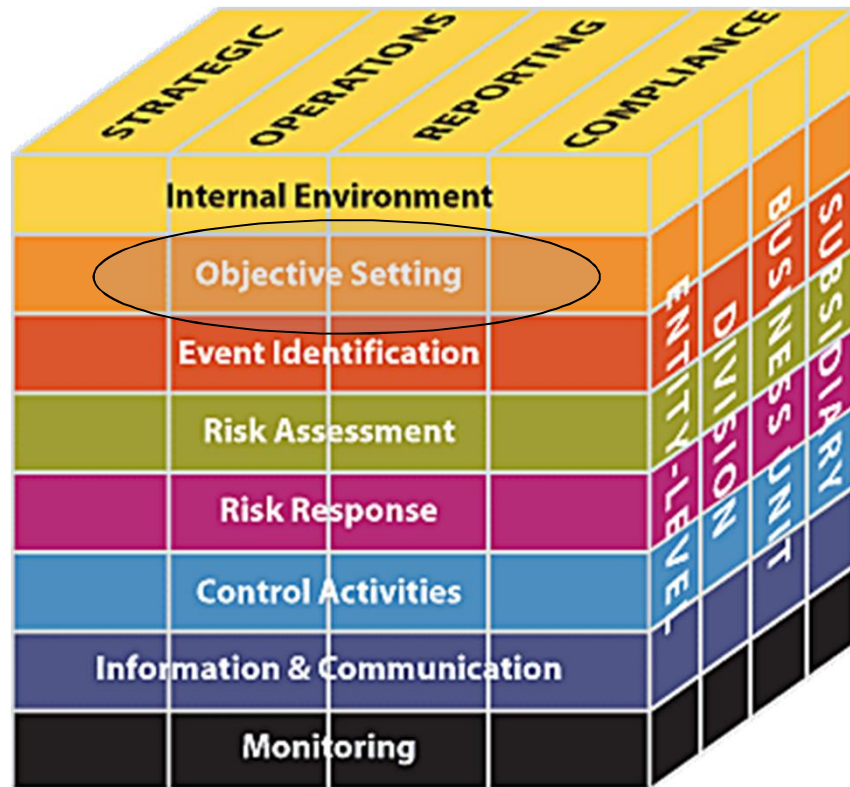
Riskien hallinta ja sisäinen valvonta

- Määrittää riskien hallinnan kulttuurin (miten riskien hallintaan suhtaudutaan yleisesti)
- Riskien hallinnan organisointi, roolit ja vastuutus

Riskien hallinta ja sisäinen valvonta

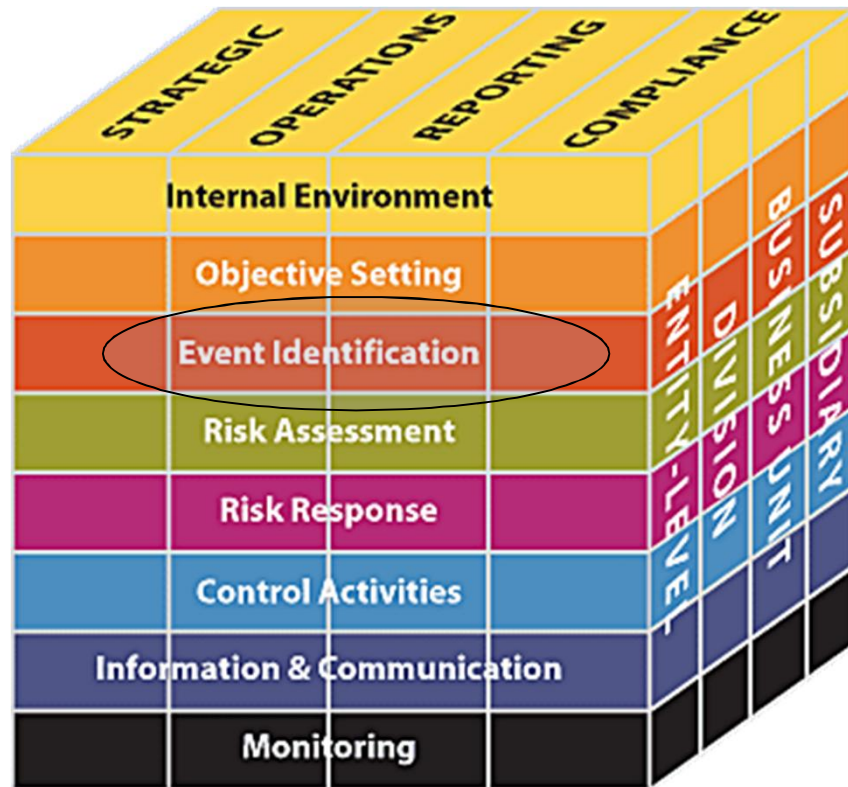

- Mitä riskien hallinnalla pyritään saavuttamaan?
- Johto soveltaa riskistrategiaa tavoitteiden asettamisessa
- Strategia määrittää yhtiön riskinottohalun ja -kyvyn

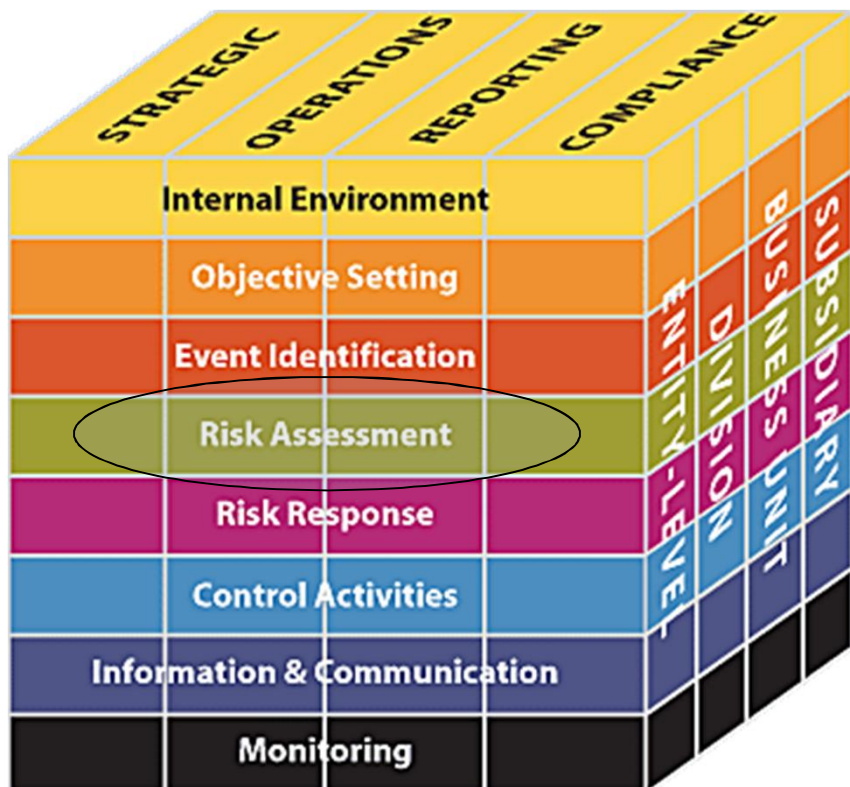
Riskien hallinta ja sisäinen valvonta

Tunnistetaan sisäisiä tai ulkoisia tapahtumia, joilla vaikutusta strategiaan ja tavoitteiden saavuttamiseen

Riskien hallinta ja sisäinen valvonta

Mahdollistaa ymmärryksen potentiaalisten tapahtumien vaikutuksista asetettuihin tavoitteisiin

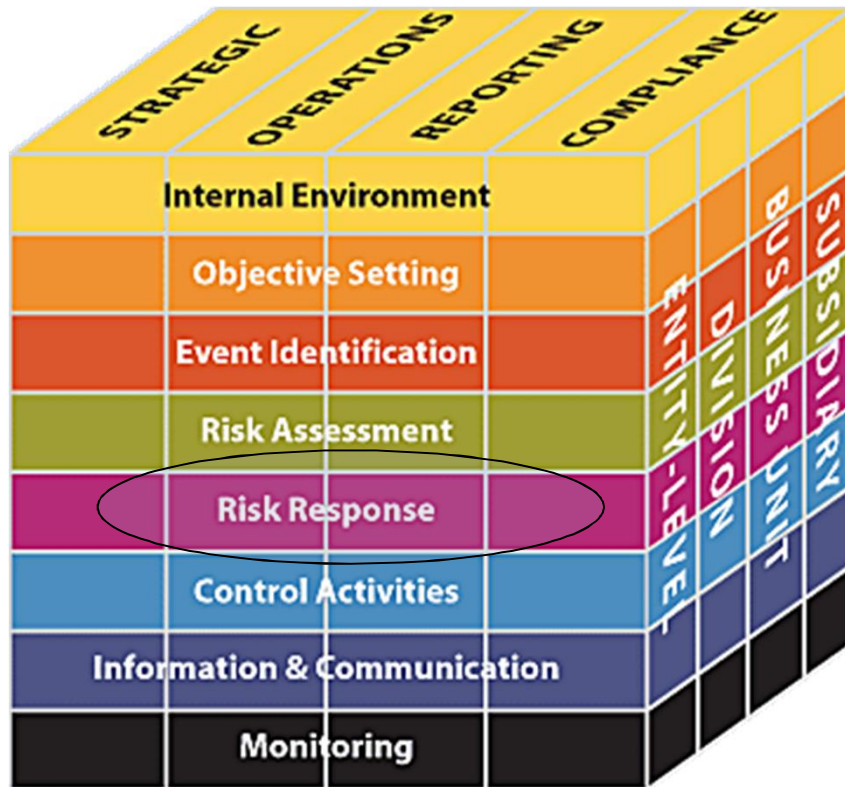
Riskiä arvioidaan kahdesta näkökulmasta

- todennäköisyys
- vaikutus

Kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen riskiarvio

Riskien hallinta ja sisäinen valvonta

- Identifioidaan ja arvioidaan mahdolliset riskien hallintatoimenpiteet
- Arvioidaan vaihtoehtoja (suhteessa riskinottohaluun, kustannus/hyöty –analyysi, toimenpiteen vaikutus riskin todennäköisyyteen ja realisoitumisen vaikutuksiin)

Riskianalyysi

